

26.54x32.45	31	6	עמוד	הארץ - THE MARKER	10/02/2012	30770610-4
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330						

סקר הלמ"ס איזה תואר הכי משתלם

הלימודים המשתלמים ביותר
 בוגרי מדעי המחשב משתכרים 18.4 אלף שקל בחודש בממוצע, שלוש שנים לאחר התואר. סקר הלמ"ס מדרג את השכר אחרי סיום הלימודים ליאור דטל

TheMarker 6

שכרם הממוצע של בוגרי תואר ראשון

בשלושת המוסדות שבוגריהם הובילו בשכר, לאחר שלוש שנות עבודה*

בוגרי מדעי המחשב בטכניון מרוויחים יותר

נתונים חדשים של הלמ"ס מראים כי לימודי תואר ראשון המתגמלים ביותר מבחינת שכר הם בתחומי מדעי המחשב והנדסה בטכניון • "ככל שהלימודים במוסד נתפשים כקשים יותר, כך הבוגרים נתפשים כמוכשרים יותר על ידי המעסיקים" • האם מערכת ההשכלה הגבוהה באמת מאפשרת ניידות חברתית?

שקל לבוגרי אוניברסיטת תל אביב וכ-9,200 שקל לבוגרי הבינתחומי.

בתחום הפיסיקה שכר הממוצע של בוגרי תואר ראשון באוניברסיטאות לאחר שלוש שנות עבודה היה 11.1-11.8 אלף שקל בחודש. בקרב בוגרי פיסיקה בטכניון השכר היה נמוך מהממוצע בתחום - כ-10,000 שקל בחודש. בתחום מדעי הטבע שכר הבוגרים באוניברסיטה הפתוחה היה גבוה באופן משמעותי משל יתר הבוגרים - כ-17.1 אלף שקל בחודש לאחר שלוש שנים לתעסוקתם, כשביתר המוסדות השכר היה 5,700-9,100 שקל בחודש. רבים מבוגרי התואר בתחום משייכים ללימודים מתקדמים ולכן שכרם נמוך יותר, בעוד חלק מהבוגרים באוניברסיטה הפתוחה מסיימים תואר כשברשותם ניסיון של שנים רבות בתעסוקה - גורם המשפיע על שכרם.

תחומי מדעי הרוח ומדעי החברה הם תחומי לימוד רחבים, הכוללים לימודים לתארים רבים שלא נלמדים בכל מוסדות הלימוד, ולכן קשה לערוך השוואה של שכר הבוגרים בתחום. בממוצע, השכר בתחום מדעי הרוח לבוגרי כלל המוסדות נע בטווח של 5,800-12.2 אלף שקל בחודש, ואילו במדעי החברה - 6,100-12.8 אלף שקל בחודש.

עיקרון ההכבדה

נתוני הלמ"ס משלימים את הנתונים החלקיים שנחשפו ב-TheMarker ב-2009. לפי הנתונים הסופיים שהפיקה הלמ"ס, ברוב תחומי הלימוד שכר בוגרי האוניברסיטאות גבוה יותר משכרם של בוגרי המכללות - פרט לתחום מינהל העסקים, שבו

תל אביב שכר גבוה יותר מעמיתיהם - 13.6 אלף שקל לאחר שלוש שנים בתעסוקה וכ-7,200 שקל עם קבלתם לתפקיד - לעומת ממוצע של כ-11.4 אלף שקל בחודש בשאר המוסדות שנבדקו. לפי הלמ"ס, בוגרי בית הספר למשפטים במרכז הבינתחומי הרצליה השתכרו כ-12.9 אלף שקל בחודש. גם בתחום מינהל העסקים, בלטו בוגרי הבינתחומי, שהשתכרו כ-16.3 אלף שקל בחודש לאחר שלוש שנים מסיום התואר - יותר מבוגרי התחום במוסדות האחרים, שהשתכרו בממוצע כ-12.1 אלף שקל בחודש. ייתכן שהפערים נבעו מכך שחלק מהסטודנטים במרכז הבינתחומי היו בעלי ניסיון תעסוקתי קודם.

השכר השני בגובהו בתחום היה של בוגרי המכללה האקדמית דרופין - כ-14 אלף שקל בחודש; ושל בוגרי בית הספר למינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב, שהשתכרו כ-13.5 אלף שקל בחודש. בוגרי מינהל עסקים באוניברסיטת בן גוריון, לעומת זאת, השתכרו בממוצע רק 8,855 שקל לאחר שלוש שנות עבודה. ההשוואה לגבי בתי הספר למינהל עסקים לא כללה את בוגרי האוניברסיטה העברית בשל מחסור בנתונים. לפי נתונים חלקיים שפורסמו ב-2009, בוגרי בתי הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית היו בראש דירוג מקבלי השכר - עם כ-11 אלף שקל בחודש לאחר שנתיים בתפקיד. השכר של בוגרי מינהל עסקים עם תחילת תעסוקתם היה נמוך באופן משמעותי - כ-6,200

אלף שקל לאחר סיום התואר - גבוה מעט משכר בוגרי התחום באוניברסיטת תל אביב (כ-20.2 אלף שקל) ובאוניברסיטה הפתוחה (כ-20 אלף שקל). עם זאת, יש לציין כי לימודי התואר במרכז הבינתחומי הרצליה - מכללה פרטית שאינה מתוקצבת על ידי המדינה - יקרים בעשרות אלפי שקלים מעלות הלימודים באוניברסיטאות.

תל אביב והעברית מובילות בהנדסה

בלמ"ס ברקו גם כיצר השתנה שכרם של הבוגרים עם השנים. לפי נתוני הלמ"ס, מוסדות הלימוד המשתלמים ביותר בתחום ההנדסה היו אוניברסיטת תל אביב - כששכר בוגרי תואר ראשון במגוון תחומי ההנדסה במוסד היה הגבוה ביותר עם קבלתם לעבודה (כ-13 אלף שקל) ולאחר שלוש שנות תעסוקה (כ-20.7 אלף שקל); והאוניברסיטה העברית, שבוגריה בתחום השתכרו כ-13 אלף שקל עם קבלתם לעבודה. בוגרי הנדסה בטכניון השתכרו 16.1 אלף שקל בחודש, עם שכר התחלתי של כ-10,000 שקל בחודש. עם זאת, גם בתחום זה קיים תמהיל רחב של מקצועות לימוד שהשכר בהם שונה, שהשפיעו על הממוצע הכללי של הבוגרים. כך, בקרב בוגרי הנדסת חשמל, שכרם של בוגרי הטכניון היה הגבוה ביותר בהשוואה לכלל בוגרי המוסדות. גם בתחום המשפטים קיבלו בוגרי תואר ראשון מאוניברסיטת

לאחר שלוש שנות עבודה היה בתחומי ההנדסה (5,300-6,500 שקל בחודש) והרפואה (כ-5,700 שקל בחודש), שם שכר העובדים נקבע על ידי המדינה בהתאם להסכמים קיבוציים.

מבין בוגרי מדעי המחשב וההנדסה, הבוגרים שהשתכרו בשכר הגבוה ביותר הם בוגרי הטכניון, האוניברסיטה העברית ואוניברסיטת תל אביב. לפי הלמ"ס, לאחר שלוש שנים ממועד סיום הלימודים, השתכרו בוגרי מדעי המחשב שלמדו לתואר בטכניון כ-20.8 אלף שקל בחודש בממוצע, ובוגרי תואר ראשון בתחומי ההנדסה מאוניברסיטת תל אביב השתכרו 20.7 אלף שקל בחודש בממוצע.

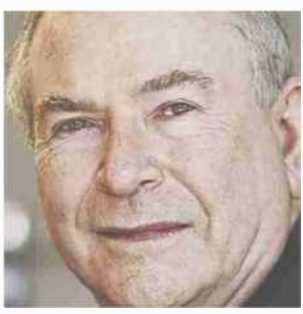
בוגרי תואר ראשון בהנדסה של האוניברסיטה העברית השתכרו תוך שנתיים מהקבלה לעבודה כ-19 אלף שקל בחודש, וייתכן שאם היו נתונים לגבי שכרם בשנה השלישית, הם היו ממוקמים בראש הדירוג בתחום. יש לציין כי באוניברסיטה העברית התואר בהנדסה מתמקד בהנדסת מחשבים בלבד - מקצוע שהשכר בו הוא גבוה יחסית. אגב, בוגרי תואר ראשון במדעי המחשב באוניברסיטה הפתוחה נהנו מהשכר הגבוה ביותר מיד עם קבלתם לעבודה בשנה הראשונה שלאחר הלימודים (16.5 אלף שקל), ובוגרי אוניברסיטת תל אביב קיבלו עם קבלתם לעבודה שכר של כ-14.5 אלף שקל לחודש בממוצע.

שכרם של בוגרי בית הספר למדעי המחשב במרכז הבינתחומי הרצליה היה גבוה אף הוא - 20.2

מאת ליאור דטל

מה כדאי לצעירים וצעירות ללמוד כדי להבטיח להם קריירה עם הכנסה נאה? מתברר שלימודים לתואר ראשון במדעי המחשב או בהנדסה הם הלימודים המתגמלים ביותר מבחינת השכר: השכר הגבוה ביותר הוא של בוגרי מדעי המחשב באוניברסיטאות - כ-18.4 אלף שקל בחודש בממוצע לאחר שלוש שנות עבודה - לעומת כ-16.7 אלף שקל בחודש לבוגרי מדעי המחשב בכלל המוסדות להשכלה גבוהה - כך עולה מנתונים חדשים שפירסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס), שבדקה את שכרם של כ-150 אלף בוגרי מוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל ב-1999-2001, בשנים שמסוים לימודיהם ועד 2008.

לפי נתוני הלמ"ס, שכרם הממוצע של בוגרי הנדסה באוניברסיטאות לאחר שלוש שנות עבודה היה כ-17.5 אלף שקל בחודש בממוצע - לעומת כ-16.3 אלף שקל לבוגרי הנדסה בכלל המוסדות (שכר ברוטו, ב-2008). לעומת זאת, בוגרי תואר ראשון במינהל עסקים במכללות, לפי הלמ"ס, השתכרו בממוצע כ-12.5 אלף שקל בחודש לאחר שלוש שנות עבודה; בוגרי משפטים במכללות - כ-12 אלף שקל בחודש בממוצע; ובוגרי מדעי החברה במכללות - כ-8,400 שקל בחודש בממוצע. השכר הממוצע הנמוך ביותר

ד"ר יעקב בוגמן, האוניברסיטה העברית: "המעסיקים שצופים בבוגרי מוסדות ההשכלה הגבוהה מבחוץ לא יודעים מה רמת הכישורים שלהם, אבל הבוגר נותן למעסיק איתות בכך שהלך למקום שקשה יותר לעבור אותו - והצליח"

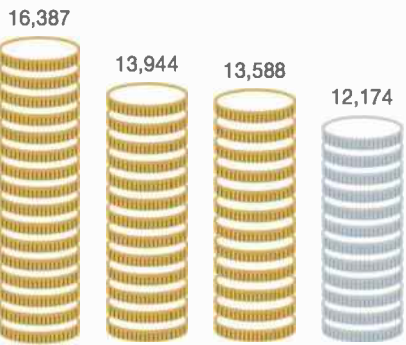
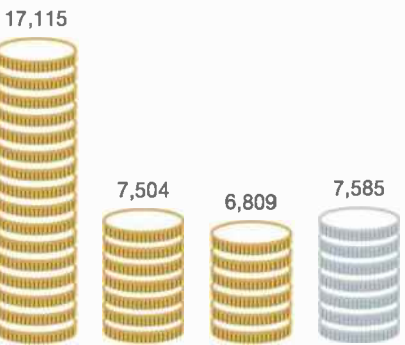
26.37x30.79	32	6 עמוד	הארץ - THE MARKER	10/02/2012	30770613-7
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

משפטים

מדעי הטבע**

עסקים ומדעי הניהול

הנדסה (למעט אדריכלות)

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

*סטודנטים בשנים 1999-2001 ושכרם תוך שלוש שנים עד 2008, במחירי 2008. באוניברסיטה העברית השכר בשנותיים שלאחר הקבלה לעבודה בשל מחסור בנתונים **למעט פיסיקה ***מרכז האקדמי למשפט ולעסקים רמת גן

הלימודים בהם נחשבת לגבוהה: הטכניון, אוניברסיטת בן גוריון ואוניברסיטה העברית, אומרת בורנשטיין. "בניגוד לנתוני הלמ"ס, אני לא מוצאת פערי שכר מיוחדים בין בוגרי המוסדות האלה". לדבריה, לא מדובר רק בתפישת היוקרה של המוסדות, אלא בשיקולים ענייניים של המעסיקים. "האוניברסיטאות יותר ותיקות מהמכללות ויש להן יותר ניסיון. המכללות במידה רבה בנויות על סטודנטים שלא עמדו בסף הקבלה של האוניברסיטאות. בנוסף, יש ברוב המכללות פחות רגש על מחקר - ערך מוסף שהרבה חברות מחפשות."

של העובדים במקומות העבודה. לדבריה, "מוסד הלימודים הוא כלי מיון מרכזי בשלב הגיוס הראשוני, מכיוון שלבוגרים יש פחות ניסיון שאפשר להתייחס אליו. המוסד הוא אחד הפרמטרים הקובעים יחד עם הציונים וההתדרשמות מהראיון האישי. יש חברות הייטק שמבקשות במפורש לגייס בוגרים רק מהאוניברסיטאות המובילות. בוגרי מכללות יאלצו במקרים רבים להתפשר על השכר בעבודה הראשונה. בעבודה השנייה הפערים יצטמצמו, ולאחר כמה שנים כנראה שלא יהיו פערים. "בתחום ההייטק יש ארבעה מוסדות שרמת

מוסדות שכולטים ככל הקשור לשכר הבוגרים שלהם.

בהייטק מעדיפים בוגרי אוניברסיטה

חיה בורנשטיין, מנכ"לית ובעלים של חברת ריאלוג העוסקת בתחום השמת עובדים בתחום ההייטק, מודה כי בתחום זה קיימים פערי שכר בין בוגרי המוסדות השונים. "הפערים הגדולים ביותר ברמת השכר הם בין האוניברסיטאות והטכניון למכללות", היא אומרת, אך מציינת כי פערי השכר מצטמצמים עם צבירת הניסיון

שלהם גבוהים או לא, אבל הבוגר נותן למעסיק איתות בכך שהלך למקום שקשה יותר להשלים בו תואר - והוא הצליח. בזיאולוגיה זה נקרא 'עיקרון ההכבדה': ככל שבעלי חיים רוצים לשרד שיש להם גנים טובים יותר - הם מכבידים על עצמם ככל מיני צורות, כמו זנב הטווס למשל". הנתונים של הלמ"ס כוללים מירע על רוב מוסדות הלימוד בישראל, אך בתמונה הכוללת הציבוריות הלא מתוקצבות שממוקמות בעיקר בפריפריה. רק מעטות מתוכן מופיעות במקומות גבוהים ברשימת מקבלי השכר, לעומת מספר מצומצם של

יש יתרון לבוגרי המכללות. ההסתייגויות לגבי הנתונים רבות, אך ככל הנראה הם מעידים במידה מסוימת יותר על התפישת של מוסדות ההשכלה בקרב המעסיקים והבוגרים מאשר על איכות הלימודים בהם. בכל זאת, נוכח הפערים הגדולים שמתגלים בשכר הבוגרים, עולה השאלה האם מוסד הלימוד משפיע על כדי כך על יכולת ההשתכרות של בוגר המוסד בעתיד. "הרבה פעמים בוחרים את המשכורת רק ביחס למוסד הלימודים, אבל יש פרמטרים נוספים, כמו ניסיון בעבודה, גיל, ציון הפסיכומטרי ושיעור הנשים לעומת הגברים שלומדים במוסדות, שעשויים להשפיע על השכר בהמשך", מסתייג ר"ר יעקב ברגמן, מבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית. "כשאנחנו לא יודעים מה המשתנים הנוספים, קשה לקבוע את השפעת מוסד הלימוד. יכול להיות שמראש רף הקבלה למוסדות - הציון במבחן הפסיכומטרי - מסביר יותר את השוני בשכר בין הבוגרים יותר מאשר איכות הלימודים במוסד, מכיוון שבחלק מהמוסדות התקבלו מראש אנשים יותר מוכשרים, שמשתכרים יותר בגלל הכישרון שלהם ופחות בגלל מה שלמדו". לדברי ברגמן, את ההבדלים בין שכר הבוגרים ניתן להסביר גם ברמת הקושי להתקבל וללמוד במוסדות ההשכלה הגבוהה. "ככל שהלימודים במוסד נתפשים קשים יותר, כך הבוגרים נתפשים מוכשרים יותר על ידי המעסיקים", הוא אומר. "יש סטודנטים שרוצים להראות שהם מופרדים מהשאר והולכים למוסדות שקשה יותר ללמוד בהם. המעסיקים שצופים בבוגרי מוסדות ההשכלה הגבוהה מבחין לא יודעים אם הכישרון

הסטודנטים מגיבים / ליאור דטל

"האקדמיה מנציחה פערים חברתיים"

אני מאוד מדוכא ולא מרגיש שאני נופל מבוגרי האוניברסיטאות. עם התואר שיש לי אני יכול להתקבל לרוב החברות. מה שמשפיע יותר על סיכויי הקבלה זה הציונים. ככל שהציונים גבוהים יותר, סיכויי הקבלה לעבודה גבוהים יותר". למרות זאת, גם יונתן מסכים כי אי אפשר לטעון לשוויון הזדמנויות שכזה גם בחברות המובילות. "אחרי התואר הבנתי שחברות גדולות, כמו מיקרוסופט וגוגל, לא רק דורשות ציונים גבוהים מאוד, אלא גם מעדיפות את בוגרי הטכניון".

יוני קורנייב סיים ב-2010 תואר במינהל עסקים ויחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית, וכיום הוא עובד בחברת ייעוץ כלכלי. לדבריו, מוסד הלימודים שלו תרם לסיכויי להתקבל לעבודה, יחד עם ממוצע הציונים והפסיכומטרי. "יש לתואר מהעברית מוניטין מאוד חיוביים בהרבה מקומות, אבל במקום העבודה שלי בוגרים ממוסדות שונים מצליחים לא פחות ומרוויחים שכר רומה". עם זאת, כשהחליט ללמוד מינהל עסקים, קורנייב לא התלבט יותר מדי. "לא חשבתי ללמוד במכללות פרטיות. לא חשבתי שזה יהיה כלכלי לשלם 35 אלף שקל לשנה ולקבל השכלה שלא בטוח שתיחשב לטובה יותר."

האקדמיות. במובן הזה, במקום שהאקדמיה תשמש קטליזטור לצמצום פערים, היא משעתקת פערים קיימים". לדברי שמולי, "מערכת ההשכלה הגבוהה צריכה לשאול את עצמה איך מעלים את קרנן של המכללות בפריפריה - בין היתר על ידי חיבורים לשוק התעסוקה ושיתופי פעולה בין המכללות לאוניברסיטאות."

בוגר האוניברסיטה העברית: "לא חשבתי ללמוד במכללות פרטיות. זה לא כלכלי לשלם 35 אלף שקל לשנה ולקבל השכלה שלא בטוח שתיחשב לטובה יותר"

ואולם, לא כל בוגרי המכללות מרגישים עצמם מופלים. יונתן, בוגר תואר במדעי המחשב במכללה האקדמית תל אביב יפו, מועסק בחברת תקשורת מאז השנה השנייה ללימודיו. "השכר של העמיתים שלי למקצוע זהה, בלי קשר למוסד הלימודים", הוא אומר. "מבחינת רמת הלימודים והכלים שנתנו לי במכללה,

"הנתונים האלה מדאיגים, מכיוון שעולה מהם שלא תמיד מערכת ההשכלה הגבוהה מממשת את ייעודה בכל הקשור לניידות חברתית", אומר יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצי, איציק שמולי.

"הנתונים משרדים לסטודנטים שאם הם רוצים להצ" ליח בחיים, שלא ילמדו מדעי הרוח, הוראה או רפואה, אלא מקצועות רווחיים, וגם אז, אם הם רוצים להצליח, הם צריכים לשלם הרבה כסף למוסד רות הפרטיים, או שיתמול מזלם והם יצליחו לעבוד את כל המסננים האקרדיים שמציבות האוניברסיטאות, ובעיקר המבחן הפסיכומטרי, כדי להיות חלק מ'המובחרים'. מועמדים מרקע כלכלי חלש יתקשו לע" מוד ברירות הכלכליות או

איציק שמולי, יו"ר התאחדות הסטודנטים